

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-33/2024

z dnia 22 lipca 2024 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Białowieża kredytu długoterminowego w wysokości 5.240.000 zł zaciąganego w roku 2024

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach Zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Agnieszka Gerasimiuk	- przewodnicząca
Paweł Gałko	- członek
Katarzyna Gawrońska	- członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Białowieża kredytu długoterminowego w wysokości 5.240.000 zł (słownie: pięć milionów dwieście czterdzieści tysięcy złotych) zaciąganego w 2024 roku.

Uzasadnienie

Wójt Białowieży pismem Nr Fn.3021.1.2024 z dnia 8 lipca 2024 r. wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego. O zaciągnięciu kredytu postanowił Wójt Gminy Białowieża w dniu 8 lipca 2024 r., podejmując zarządzenie Nr 39.2024 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. Z zapisu § 1 pkt. 2 zarządzenia wynika, iż zaciągane zobowiązanie będzie spłacane od roku 2025 do roku 2038.

Z uchwały budżetowej Gminy Białowieża na 2024 rok, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez organy gminy i przekazanych do RIO w Białymstoku do dnia wydania niniejszej opinii wynika, że na 2024 rok zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 5.847.463,21 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 38.022.303,91 zł (z tego dochody bieżące 14.649.538,58 zł, dochody majątkowe 23.372.765,33 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 43.869.767,12 zł (z tego wydatki bieżące 14.382.949,12 zł, wydatki majątkowe 29.486.818 zł).

Jako źródła pokrycia deficytu wskazano:

1. przychody z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 828.687,71 zł;
2. przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 17.680,21 zł;
3. przychody z planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego w wysokości 4.979.760 zł;
4. przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 21.335,29 zł.

Powyższe źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.), dalej jako u.f.p.

Dodatkowo gmina planuje rozchody w łącznej wysokości 260.240 zł, które w całości zostaną pokryte planowanym do zaciągnięcia kredytem długoterminowym. Analiza bilansu z wykonania budżetu gminy Białowieża sporządzonego na dzień 31 grudnia 2023 r. wskazuje, iż jednostka dysponuje przychodami wewnętrznymi w wysokościach pozwalających na sfinansowanie deficytu budżetu bieżącego roku.

W postanowieniu zawartym w § 5 ust. 2 i 3 uchwały Nr III/13/24 z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Białowieża na rok 2024, Rada Gminy ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 4.979.760 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych w wysokości 260.240 zł. Upoważnienie dla Wójta do zaciągnięcia tych zobowiązań w ramach określonego limitu na wskazane wyżej cele zawarto w § 12 pkt 1 uchwały Nr LI/299/23 Rady Gminy Białowieża z dnia 20 grudnia 2023 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białowieża na rok 2024. Mając na uwadze konstrukcję budżetu na 2024 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii organ wykonawczy działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto zaciągnięcie tego zobowiązania pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 u.f.p.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Białowieża została przedstawiona w uchwale Rady Gminy Białowieża Nr III/14/24 z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2024 – 2036. Przyjęte w tej prognozie dla roku 2024 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów, rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu na ten rok, co odpowiada wymaganiom określonym w art. 229 u.f.p.

Pozyskanie przychodów z tytułów dłużnych prognozowane jest tylko w roku 2024. Od 2025 prognozuje się budżety nadwyżkowe, które w pełni zabezpieczą przypadające na ten okres rozchody. Najwyższa wartość długu publicznego w całym okresie objętym prognozowaniem, tj. 6.990.460 zł, ma wystąpić na koniec 2024 roku, co stanowi 18,39% szacowanych w tym roku dochodów ogółem.

Z określonych w prognozie wieloletniej wartości, przy uwzględnieniu wartości sprawozdawczych z wykonania budżetów z ostatnich siedmiu lat (2017-2023) wynika, że w okresie spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p., tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W planowanym budżecie roku 2024 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,43% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o faktyczne wykonanie 2023 r. stanowiącym 16,37%. W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem corocznie będzie kształtował się na bezpiecznych poziomach (od 4,08% w roku 2025 do 1,93% w 2038).

Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianych relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat – przede wszystkim na założeniu osiągnięcia wpływów ze sprzedaży majątku oraz nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (saldo operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) prognozowanych na lata 2025 - 2038.

Dochody ze sprzedaży majątku założono niemal we wszystkich latach objętych prognozą (do 2036 r.) wysokości odpowiednio: 285.000 zł w 2024 r. i 87.000 zł w 2025 r. W pozostałym okresie dochody z majątku zaplanowano w wysokości ok. 30.000 zł rocznie. Skład Orzekający wskazuje, że zaprojektowane wartości dochodów z tego źródła tylko częściowo znajdują uzasadnienie w danych historycznych – w okresie lat 2017-2023 gmina każdego roku realizowała takie dochody, a ich średnia arytmetyczna w tym okresie wyniosła 68.511,99 zł.

W budżecie 2024 roku wynik z działalności bieżącej gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 266.589,46 zł, co wskazuje że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, został spełniony.

W latach 2025 – 2038 tzw. nadwyżka operacyjna kształtuje się w przedziale pomiędzy: 153.883 zł (rok 2025) a 957.138 zł. (rok 2038).

Nadwyżka operacyjna w latach 2017 – 2023 wynosiła:

— wykonanie 2017	1.639.955,12 zł;
— wykonanie 2018	1.159.147,57 zł;
— wykonanie 2019	929.051,77 zł;
— wykonanie 2020	-18.049,03 zł;
— wykonanie 2021	1.641.457,31 zł;
— wykonanie 2022	3.108.901,24 zł;
— wykonanie 2023	1.267.078,36 zł

Projekcja nadwyżek operacyjnych w okresie lat 2025-2038 opiera się na danych realistycznych. Średnia wielkość nadwyżki operacyjnej osiągniętej w ostatnich siedmiu latach wyniosła 1.389.648,91 zł, co dobrze rokuje w kwestii możliwości obsługi zadłużenia. Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający wziął pod uwagę długi okres prognozowania, na jaki przygotowano projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej, tj. do 2038 r., identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy Białowieża w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym. Powyższe wskazuje na konieczność wnikliwego i stałego monitorowania sytuacji finansowej gminy w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.

Mając za podstawę przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni oddanej jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Gerasimiuk

